

Betlehem

je zobrazením biblického príbehu narodenia Ježiša Krista. Stavanie betlehemov má dávne korene. V r. 353 preniesli do Ríma z betlehemskej maštalky pôvodné Ježiškove jasličky, ktoré pápež Libérius slávnostne posvätil. Prvý betlehem postavil svätý František z Assisi v roku 1223 k polnočnej omši v lesnej jaskyni v talianskom Grecciu. Boli to drevené jasle so živým oslíkom a volom. Stavanie betlehemov v kostoloch s postavami v životnej veľkosti sa šírilo zásluhou františkánov a jezuitov.

Koncom 18. storočia - po jozefínskych reformách, boli betlehemy vytlačené z kostolov, ale v zmenšenej a o ľudové motívy rozšírenej podobe sa postupne presunuli do domácností, kde od Štedrého dňa po Hromnice boli postavené v kultovom kúte izby. Vyrábali sa rôznymi technikami a z rôznych materiálov. Ploché figúrky tvorcovia vypilovali z dosiek alebo vystrihovali z tvrdého papiera. Materiálom plastických figúrok bolo najčastejšie drevo, ale zhotovovali sa aj zo sadry, vosku, hliny i zo šúpolia. Osobitným typom betlehemov boli u nás, na juhu Slovenska, rozšírené prenosné betlehemy prispôsobené ku koledovým obchádzkam.

Vystavený betlehem je prácou vlni zosnulého rezbára Františka Vaška z Mojzesova. Pozostáva z 22 kusov drevených plastiek. Ústrednými postavami sú kľačiaca Panna Mária, svätý Jozef a Jezuliatko ležiace v jasličkách. Vľavo od nich sa nachádzajú pastieri s ovečkami, prichádzajúci pokloniť sa narodenému Ježiškovi. Vpravo sú figúrky troch kráľov s ťavou,

mudrcov z Východu, ktorí mu prinášajú dary – zlato, kadidlo a myrhu. Nad jasličkami stoja zvieratká - vól a oslík, ktoré podľa legendy svojim dychom zohrievajú malého Ježiška. Nad celým dejiskom bdie anjel hlásiaci: „Slávu Bohu na výsostiach“. Tento krásny betlehem je najnovším prírastkom zbierkového fondu nášho múzea. Za jeho získanie (ako i ďalších 15 plastík sakrálneho a svetského charakteru) vďačíme finančnej dotácii z Fondu na podporu umenia.